

C-331/23. sz. ügy**Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemről a Bíróság eljárási szabályzata
98. cikkének (1) bekezdése alapján készített összefoglalás****A benyújtás napja:**

2023. május 25.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Rechtbank van eerste aanleg Oost-Vlaanderen Afdeling Gent (az oost-vlaanderen-i elsőfokú bíróság genti részlege, Belgium)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2023. május 22.

Felperes:

Dranken Van Eetvelde NV

Alperes:

Belgische Staat

Az eljárás tárgya:

Az alapeljárás hamis számlákkal kapcsolatos héacsalásra vonatkozik.

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgya és jogalapja

Az EUMSZ 267. cikk alapján előterjesztett jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelemmel a kérdést előterjesztő bíróság lényegében azt kéri a Bíróságtól, hogy vizsgálja meg, hogy a Belgische Btw-wetboek (a hozzáadottérték-adóról szóló belga törvénykönyv, a továbbiakban: WBTW) 51a. cikkének (4) bekezdése összeegyeztethető-e az arányosság elvével, a semlegesség elvével és a héairányelv 205. cikkével. A kérdést előterjesztő bíróság arra is keresi a választ, hogy az ügyben a közigazgatási és büntetőjogi szankciók halmozódása összeegyeztethető-e a Charta 50. cikkének értelmében vett *ne bis in idem* elvével.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 1) Ellentétes-e a 2006/112 irányelvnek az arányosság elvével összefüggésben értelmezett 205. cikkével a WBTW 51a. cikkének 4. §-a annyiban, amennyiben a hivatkozott rendelkezés feltétlen egyetemleges felelősséget ír elő, és a bíróság e felelősséget nem értékelheti az adócsaláshoz való egyes közrehatások figyelembevételével?
- 2) Ellentétes-e a 2006/112 irányelvnek a héasemlegesség elvével összefüggésben értelmezett 205. cikkével a WBTW 51a. cikkének 4. §-a, ha a hivatkozott rendelkezést úgy kell értelmezni, hogy valamely személy egyetemleges felelősség alapján köteles a törvény szerint adófizetésre kötelezett személy helyett a héát megfizetni, anélkül hogy figyelembe kellene venni a törvény szerint adófizetésre kötelezett személy által elvégezhető héalevonást?
- 3) Úgy kell-e értelmezni az Európai Unió Alapjogi Chartájának 50. cikkét, hogy azzal nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely lehetővé teszi a különböző eljárásokon alapuló büntetőjogi jellegű (közigazgatási és büntetőjogi) szankciók halmozódását ugyanazon anyagi jogi cselekmények miatt, amelyeket azonban egymást követő években követtek el (ám azok büntetőjogilag egységes szándékkal elkövetett folytatólagos bűncselekménynek minősülnek), ha a cselekmény kapcsán az egyik év vonatkozásában közigazgatási jogi, a másik év vonatkozásában büntetőjogi eljárás indul? Nem kell-e a hivatkozott cselekményeket egymással elválaszthatatlanul összekapcsolódóaknak tekinteni amiatt, hogy azokat egymást követő években követtek el?
- 4) Úgy kell-e értelmezni az Európai Unió Alapjogi Chartájának 50. cikkét, hogy azzal nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely alapján valamely személlyel szemben büntetőjogi jellegű közigazgatási bírság kiszabására irányuló eljárás indítható olyan cselekmény miatt, amely miatt az adott személyt büntetőjogilag már jogerősen elítélték, azzal, hogy a két eljárást egymástól teljesen függetlenül folytatják le, és annak egyetlen biztosítéka, hogy a kiszabott szankciók együttes súlya megfelel a szóban forgó jogsértés súlyának, abban áll, hogy a pénzügyi bíróság az ügyet arányossági szempontból vizsgálhatja, ám a nemzeti szabályozás e tekintetben nem tartalmaz semmilyen rendelkezést, és azt sem teszi lehetővé, hogy a közigazgatási hatóság a már kiszabott büntetőjogi szankciót figyelembe vegye?

Az uniós jog hivatkozott rendelkezései

Az Európai Unió Alapjogi Chartája, 50. cikk (a *ne bis in idem* elve)

A közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló 2006. november 28-i 2006/112/EK tanácsi irányelv, 205. cikk (a héa egyetemleges megfizetése).

A hivatkozott nemzeti jogi rendelkezések

Grondwet (alkotmány), 10. cikk (az egyenlő bánásmód elve), 11. cikk (a hátrányos megkülönböztetés tilalma) és 172. cikk (az egyenlő bánásmód elve az adózás területén)

Btw-wetboek (a hozzáadottérték-adóról szóló belga törvénykönyv), 51a. cikk 4. §-a (egyetemes felelősség a hēa megfizetéséért), 70. cikk 1. és 2. §-a (bírságok), 84b. cikk (meghosszabbított elévülési idő esetén az adócsalásra utaló körülmények közlésének kötelezettsége), 85. cikk 1. §-a (beszedés)

Wetboek van Strafvordering (büntetőeljárás törvénykönyv), 29. cikk (3) bekezdése (az adóhatóságok azon kötelezettsége, hogy értesítse az ügyészséget az adócsalás gyanújáról)

A tényállás és az alapeljárás rövid ismertetése

- 1 A felperes italkereskedő. A belga adóhatóság ellenőrizte a 2011. adóévre vonatkozó héabevallásait. Ennek során szabálytalanságokat állapítottak meg. Azt róják a felperes terhére, hogy hamis számlákat állított ki italok magánszemélyek részére történő értékesítéséről. Az italokat valójában adóköteles vevők (szállodaüzemeltetők és vendéglátóhelyek) részére értékesítették, akik azokat „feketén” továbbértékesítették.
- 2 Ugyanezeket a jogsértéseket már a két legutóbbi (a 2001–2002-es és a 2004-es pénzügyi évekre vonatkozó) adóellenőrzés során is megállapították. A felperest ezek miatt a 2008. április 10-én és 2008. november 17-én hozott ítéletekben el is ítélték. Az egyes jogsértések után a felperessel szemben pénzbírságot szabtak ki.
- 3 A felperes 2018. december 21-én keresetet indított a kérdést előterjesztő bíróságnál a fizetendő hēa és az esedékes bírságok behajtása céljából 2018. december 10-én kibocsátott fizetési meghagyással szemben.

Az alapeljárásban részt vevő felek főbb érvei

- 4 A felperes arra hivatkozik, hogy a Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint senkit sem lehet feltétlen felelőssé tenni más által elkövetett adócsalásért (a WBTW 51a. cikkének 4. §-a ennek ellenére így rendelkezik). A hivatkozott feltétlen felelősség meghaladja az adócsalás elleni küzdelemhez és az állam jogainak védelméhez szükséges mértéket (lásd a Bíróság 2011. december 21-i és 2006. május 11-i ítéleteit, valamint az ezekben az ítéletekben hivatkozott további ítélkezési gyakorlatot). Ez ellentétes az arányosság elvével.
- 5 Az alperes álláspontja szerint a héatarozásért való feltétlen felelősség nem ellentétes sem az arányosság elvével, sem a héasemlegesség elvével, és nem áll fenn a *ne bis in idem* elvének megsértése sem.

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem indokolásának rövid bemutatása

- 6 Mivel a WBTW 51a. cikkének 4. §-a a hÉa megfizetéséért fennálló feltétlen felelősségről szól, e rendelkezés ellentétes lehet az arányosság és/vagy a héasemlegesség elvével.
- 7 Ezenkívül a *ne bis in idem* elvére is hivatkoztak. Ezen elv alapján ugyanazon személlyel szemben ugyanazon cselekmény miatt jogerős büntetőítéletet követően nem lehet második büntetőeljárást folytatni. Ezt az elvet eltérően alkalmazzák attól függően, hogy a jövedelemadóra vagy a héára vonatkozik-e.
- 8 Végül a közigazgatási szankció és a büntetőjogi szankció egységes szándékkal összefüggő halmozódásának kérdése szintén olyan fontos jogkérdés, amelyet az uniós jog általános elvei alapján kell megvizsgálni.
- 9 Az e kérdésekre adandó válasz fontos annak megítélése szempontjából, hogy a felperes köteles-e megfizetni az elkerült adót.